

دستور جلسه شماره (۱)

عنوان: درخواست ساماندهی نحوه واگذاری و بهره‌برداری از جایگاه‌های CNG شهرداری‌های سراسر کشور

مرجع طرح موضوع: انجمن کارفرمایی CNG کشور

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۴/۰۶/۲۳

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲ صفحه

تعداد پیوست‌ها: یک پیوست

موضوع:

انجمن کارفرمایی CNG کشور طی نامه شماره ۲۳۸-ب-۴۰۵ مورخ ۱۴۰۵/۰۵/۲۴ اعلام نموده است از مجموع حدود ۲۰۲۵۶ باب جایگاه CNG کشور، قریب به ۱۰۱۰۰ جایگاه متعلق به شهرداری‌ها بوده که عمدتاً توسط شرکت‌های بهره‌بردار بخش خصوصی مدیریت می‌شود. با توجه به سهم قابل توجه این جایگاه‌ها در شبکه عرضه CNG کشور، نحوه واگذاری، مدیریت، تعمیر و نگهداشت و استمرار فعالیت صحیح آنها تأثیر مستقیمی بر سهم CNG در سبد سوخت کشور و کیفیت خدمت‌رسانی عمومی دارد. متأسفانه طی سال‌های اخیر، نبود نظام مشخص و یکپارچه برای احراز صلاحیت و وندورلیست (لیست مجاز) شرکت‌های بهره‌بردار و همچنین تفاوت قابل توجه در نحوه واگذاری و قراردادهای شهرداری‌های مختلف، مشکلات متعددی را در این حوزه ایجاد نموده است.

یکی از مهم‌ترین مشکلات موجود، نبود چارچوبی شفاف، متوازن و یکسان درخصوص مسئولیت تعمیرات جاری، دوره‌ای و اساسی جایگاه‌ها است. در برخی قراردادهای، تکالیف بهره‌بردار در حوزه تعمیر و نگهداشت به صورت دقیق و الزام‌آور تعیین نشده و همین امر موجب کوتاهی در انجام تعمیرات و نگهداشت تجهیزات شده است.

مضاف بر این، در برخی دیگر از قراردادهای بهره‌برداری شهرداری‌ها، با استناد به یک بند کلی، مسئولیت سنگین انجام کلیه تعمیرات اساسی، دوره‌ای و نگهداشت تجهیزات بدون تعیین دقیق حدود، مصادیق و نحوه تأمین هزینه‌ها، بر عهده بهره‌بردار قرار گرفته است. در نقطه مقابل، برخی بهره‌بردارانی که غالباً با ارائه پیشنهادهای مالی بالا و غیرکارشناسی برنده مزایده شده‌اند، به‌منظور جبران ارقام پیشنهادی و کاهش هزینه‌های خود، خواسته یا ناخواسته در انجام تکالیف مربوط به تعمیر، نگهداشت و تأمین قطعات کوتاهی می‌نمایند. نتیجه این چرخه معیوب، انباشت تعمیرات، فرسودگی تجهیزات، کاهش قابلیت اطمینان و در نهایت قرار گرفتن بخشی از جایگاه‌های CNG شهرداری‌ها در وضعیت نامطلوب فنی و عملیاتی است.

این موضوع صرفاً یک اختلاف قراردادی میان شهرداری و بهره‌بردار نیست؛ تجهیزات، تأسیسات و زیرساخت ایجادشده در این جایگاه‌ها حاصل سرمایه‌گذاری‌های عظیم کشور بوده و عدم نگهداشت صحیح آنها، علاوه بر از بین رفتن تدریجی این سرمایه‌ها، موجب کاهش ظرفیت عملیاتی و عرضه CNG می‌شود. کاهش عرضه CNG نیز مستقیماً مصرف را به سمت بنزین سوق داده و در شرایط فعلی کشور، به

تشدید ناترازی بنزین منجر خواهد شد. از سوی دیگر، تعیین قیمت‌های پایه بعضاً بالا و غیرواقعی برای اجاره جایگاه‌ها و رقابت ناسالم برخی شرکت‌های بهره‌بردار در مزایده‌ها نیز این چرخه را تشدید کرده است؛ به‌گونه‌ای که در مواردی پیشنهادهایی حتی بیش از ۸۰ درصد درآمد جایگاه به‌عنوان اجاره‌بها ارائه می‌شود. بدیهی است با چنین تعهدات مالی غیرمعارفی، منابع کافی برای تعمیرات، تأمین قطعات، رعایت الزامات فنی و استاندارد، پرداخت منظم حقوق کارکنان و ارائه خدمات مطلوب باقی نخواهد ماند. متأسفانه مجموعه این شرایط در برخی موارد زمینه بروز تخلفات و تشکیل پرونده‌هایی را نیز فراهم نموده که حسب گزارش‌های موجود، در مراجع ذی‌ربط و دستگاه‌های نظارتی در حال بررسی است.

همچنین فقدان قرارداد تیپ و یکسان برای بهره‌برداری از جایگاه‌های CNG شهرداری‌ها موجب شده هر شهرداری بر اساس قرارداد و شرایط متفاوتی اقدام به واگذاری نماید و بعضاً مسئولیت‌ها و تعهدات طرفین، به‌ویژه در حوزه تعمیرات، نگهداشت و حفظ تجهیزات، به صورت دقیق، متوازن و قابل اجرا تعیین نگردد. انجمن مذکور پیش‌نویس اولیه «قرارداد تیپ بهره‌برداری از جایگاه‌های CNG شهرداری‌ها» را تهیه و ارسال نموده است بدیهی است این پیش‌نویس نیازمند بررسی، تکمیل و اصلاح با مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط بوده و می‌تواند مبنای اولیه تدوین قرارداد جامع و واحد در سطح کشور قرار گیرد.

انجمن مذکور درخواست نموده است موضوع در شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی اتاق ایران مطرح و مورد بررسی قرارگیرد همچنین پیشنهاد نموده است در جهت ساماندهی و رفع مشکلات موجود اقدامات زیر به عمل آید:

۱. تدوین و ابلاغ قرارداد تیپ و یکسان بهره‌برداری از جایگاه‌های CNG شهرداری‌ها و تعیین شفاف و متوازن مسئولیت طرفین، خصوصاً در زمینه تعمیرات جاری، دوره‌ای و اساسی، تأمین قطعات، نگهداشت و حفظ تجهیزات و ضمانت اجرای تعهدات.

۲. تعیین ضوابط کارشناسی برای قیمت پایه و میزان اجاره‌بهای جایگاه‌ها متناسب با درآمد واقعی و با لحاظ هزینه‌های بهره‌برداری، تعمیرات، نیروی انسانی، استاندارد و ایمنی.

۳. ساماندهی وندورلیست (لیست مجاز) شرکت‌های بهره‌بردار و تعیین ضوابط مشخص برای احراز و پایش صلاحیت فنی، مالی و اجرایی آنها.

۴. پیش‌بینی سازوکاری برای جلوگیری از ارائه پیشنهادهای مالی غیرمعارف و رقابت‌های ناسالم در مزایده‌ها که عملاً توان بهره‌بردار برای نگهداشت و فعالیت اصولی جایگاه را از بین می‌برد.

۵. تشکیل کمیته بررسی اسناد و مدارک مزایده‌ها و مناقصات بهره‌برداری از جایگاه‌های CNG شهرداری‌ها با حضور نمایندگان شهرداری مربوطه، شرکت گاز، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران و انجمن صنفی CNG کشور، به‌منظور بررسی صلاحیت متقاضیان، اسناد و پیشنهادهای فنی و مالی، منطقی بودن شرایط پیشنهادی و تأیید برنده پس از طی فرآیند بررسی مذکور.